



ПРАВОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ ДАНСЬКОЇ РАДИ: ВИПУСК 38 Березень, 2019

1. Триває Перехід На Пряму Форму Надання Житлово-Комунальної Субсидії

Контекст: За [даними](#) Державної статистичної служби, у 2018 році представники близько 7,5 мільйонів домогосподарств подали заяви на надання житлово-комунальної субсидії.¹ У лютому 2019 року [середній розмір](#) субсидії складав близько 1 000 грн. З моменту її запровадження, субсидія виплачувалася не фізичним особам, які подали заяву на надання субсидії, а організаціям-надавачам житлово-комунальних послуг («ЖК послуги»). При цьому, розмір субсидії вже враховувався у рахунках на оплату спожитих ЖК послуг, і фізичні особи оплачували залишок їх вартості.

9 листопада 2017 року Парламент ухвалив [Закон № 2189](#), який передбачає виплату субсидії безпосередньо її одержувачам у готівковій формі починаючи з 2019 року. 27 грудня 2018 року Кабінет Міністрів прийняв [постанову № 1176](#), визначивши процедуру виплати «готівкової» субсидії. Відповідно до цієї процедури, перехід до нової форми виплати субсидії буде проведений у три етапи і має завершитися вже до кінця 2019 року. Починаючи з 1 березня 2019 року, особи, рішення про надання субсидії яким було прийнято до 31 грудня 2018 року, будуть отримувати її готівкою або через банківську карту.

Механізм надання субсидії на житлово-комунальні послуги:

Для Осіб, Які НЕ Є Пенсіонерами:

- i) перший раз такі особи можуть отримати субсидію у будь-якій установі «Ощадбанку» починаючи з 12 березня 2019 року за наявності паспорту та довідки платника податків («ІПН»);
- ii) під час першого отримання субсидії таким особам буде запропоновано оформити банківську карту, пов'язану з новим або існуючим рахунком в «Ощадбанку». Надалі субсидія буде нараховуватися на цей банківський рахунок.

Для Пенсіонерів:

пенсіонери отримуватимуть субсидію разом зі своєю пенсійною виплатою - незалежно від того, чи отримують вони пенсію через банк (в офісі або на карту) чи поштою (у відділенні або доставкою додому).

У разі виникнення заборгованості по оплаті ЖК послуг та її непогашення до закінчення періоду надання субсидії, субсидія не буде автоматично продовжена на наступний період. При цьому можливо повторно подати заяву про надання субсидії, однак вона не буде задоволена до погашення відповідної заборгованості.

2. Окружний Адміністративний Суд Києва Визнав Протиправним Обмеження Переміщення Предметів Через Лінію Зіткнення

Контекст: Внаслідок конфлікту на Сході України та відсутності можливості відновити контроль над державним кордоном України з Росією, уряд фактично обмежив свободу пересування людей і перевезення товарів через лінію зіткнення. 1 березня 2017 року Кабінет Міністрів прийняв [постанову № 99](#), яка встановлює порядок переміщення товарів через лінію зіткнення. Відповідно до постанови, для переміщення у ручній поклажі або багажі дозволені лише ті товари, які включені в окремий список, який також буде встановлювати обмеження за максимальною дозволеною вартістю таких товарів та їх вагою. Зазначений список був затверджений [наказом](#) Міністра з

¹ Комунальні субсидії надаються на оплату комунальних послуг, включаючи природний газ, воду та електрику. Варто зазначити, що ВПО, які орендують житло, можуть подати заяву на надання субсидії, подавши декларацію про проживання у житлі замість копії договору оренди, який орендарі часто відмовляються укласти у письмовій формі.

питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб (ВПО) № 39 від 24 березня 2017 року. Багато товарів, що не представляють загрози національним інтересам України, не були включені до списку – з технічних та інших причин.

У червні 2018 року Окружний адміністративний суд Києва прийняв до розгляду скаргу ВПО про визнання зазначених вище нормативно-правових актів протиправними та нечинними.

Позиція суду: 27 лютого суд виніс [рішення](#) у справі. Так, суд визнав протиправним положення постанови Кабінету Міністрів, яке обмежує свободу переміщення товарів через лінію зіткнення фізичними особами (пункт 9), а також скасував список дозволених до переміщення товарів, затверджений наказом Міністра з питань тимчасово окупованих територій. У своєму рішенні суд зазначив наступне:

- ✓ положення розглянутих нормативно-правових актів суттєвою мірою звужують та обмежують права фізичних осіб, які перетинають лінію розмежування з ручною поклажею і багажем, що не відповідає положенням Конституції України та Європейської конвенції про права людини;
- ✓ уряд не довів, що такі обмеження виправдані суспільними інтересами, у т.ч. інтересами національної безпеки.

Відзначимо, що за винятком пункту 9 постанова Кабінету Міністрів № 99 залишається в силі. Це означає, що обмеження щодо переміщення товарів суб'єктами господарювання, переміщення гуманітарних вантажів та залізничних перевезень продовжують діяти.

Щодо можливості оскарження рішення суду: Оскільки уряд не оскаржив рішення суду протягом 30 днів після його проголошення, рішення вступило у силу 29 березня 2019 року. Станом на 22 квітня 2019 року апеляцію так і не було подано. У той же час, практика пропуску процесуальних строків урядом є достатньо поширеною, і у таких випадках суд здебільшого поновлює пропущений строк та приймає апеляцію до розгляду.

3. [Кабінет Міністрів Запровадив Новий Вид Соціальної Виплати, Спрямований На Підтримку Багатодітних Сімей і Збільшення Народжуваності](#)

13 березня 2019 року Кабінет Міністрів прийняв [постанову № 250](#). Ця постанова вводить новий вид щомісячної соціальної виплати для сімей з трьома та більше дітьми («багатодітні сім'ї»). Зазначена виплата буде надаватися з 1 квітня 2019 року на наступних умовах:

Умови надання соціальної виплати багатодітним сім'ям:

<u>Розмір та Тривалість Виплати</u>	<u>Кому Надається Виплата</u>
<ul style="list-style-type: none"> • 1 700 грн. буде щомісяця виплачуватися на виховання <u>третьої та кожної наступної</u> дитини; • виплата здійснюватиметься до місяця, у якому дитині виповниться 6 років (включно); • виплата може бути отримана як через банк, так і поштою – у відділенні або доставкою додому. 	<ul style="list-style-type: none"> • надається сім'ям, які перебувають у шлюбі, або ж одинокій(ому) матері/батьку, на виховання третьої та кожної наступної дитини – незалежно від рівня доходу родини; • може бути призначена будь-кому із батьків за умови його (її) постійного проживання із відповідною дитиною; • надається як для виховання дітей, які народилися після прийняття постанови, так і для дітей, що народилися раніше, але не досягли 6 років.

Процедура Подачі Заяви	Підстави для Припинення Виплати
<ul style="list-style-type: none"> • один з батьків особисто подає заяву до місцевого відділення служби соціального захисту за місцем свого постійного проживання; • до заяви необхідно додати копії 1) свідоцтва члена багатодітної родини – обох з батьків та кожного із дітей; 2) свідоцтва про народження кожного із дітей. При цьому, необхідно пред'явити оригінали зазначених документів при їх подачі; • служба соціального захисту розглядає заяву протягом 10 днів та інформує заявника про прийняте рішення протягом додаткових 5 днів. 	<ul style="list-style-type: none"> • невиконання тим із батьків, кому призначена виплата, обов'язку по вихованню дитини, у т.ч. через позбавлення батьківських прав або внаслідок ув'язнення отримувача виплати; • використання виплати у цілях, не пов'язаних із вихованням дитини; • смерть дитини або того із батьків, кому була призначена виплата. Якщо після смерті дитини у сім'ї залишається троє чи більше дітей, виплата пропорційно зменшиться, але продовжуватиме виплачуватись. У разі смерті того із батьків, кому була призначена виплата, іншому(ій) із подружжя потрібно буде повторно звернутись за призначення виплати.

Зазначена соціальна виплата є частиною державної політики підтримки зростання народжуваності в Україні.² Окрім неї, доступні також допомога по народженню дитини,³ безкоштовний набір предметів для догляду за новонародженим(ою) «пакунку малюка»⁴ та послуга «муніципальна няня»⁵, що дозволяє батькам відшкодувати витрати за послуги няні. Усі наведені види допомоги можуть бути отримані паралельно та не виключають один одного.

4. Кабінет Міністрів Затвердив Порядок Формування, Ведення і Доступу до Реєстру Випадків Насильства за Ознакою Статі та Домашнього Насильства

20 березня Єдиного державного реєстру випадків насильства за ознакою статі та домашнього насильства.

Істотні положення порядку:

- Міністерство соціальної політики несе відповідальність за організацію роботи реєстру;
- Обробка особистих даних постраждалої від насильства особи та особи, яка повідомила про випадок насильства, можлива лише після відповідної згоди;
- Відмова потерпілого(ої) від включення даних про нього (неї) до реєстру не є підставою для відмови у наданні потерпілій особі передбаченої соціальної допомоги.

² Відповідно до [даних](#) Державної статистичної служби, станом на 1 січня 1993 року населення України становило 52,2 млн. осіб, після чого воно постійно зменшувалося, сягнувши показника у 45,4 млн. осіб у січні 2014 року. Станом на 1 січня 2018 року населення України становить 42,3 млн. осіб – втім, цей показник не враховує населення Криму. Також не ясно, чи враховують показники статистичної служби населення України, яке проживає на непідконтрольних уряду територіях на Сході України, і якщо враховують – яким чином були проведені відповідні дані.

³ Державна допомога при народженні дитини надається відповідно до [Закону № 2811](#) від 21.11.1992 року. Допомога при народженні дитини включає одноразову виплату у розмірі 10 320 грн. та подальшу щомісячну допомогу у розмірі 860 грн., яка виплачується наступні 36 місяців (всього 41 280 грн.).

⁴ Для додаткової інформації щодо «пакунку малюка» дивіться Червневий випуск [Правового бюлетеня Данської Ради](#) за 2018 рік, секція 3.

⁵ Для додаткової інформації про пілотний проект «муніципальна няня» дивіться Червневий випуск [Правового бюлетеня Данської Ради](#) за 2018 рік, секція 3.

5. Набув Чинності Закон Про Реєстр Ветеранів Війни

1 березня 2019 року набув чинності [Закон № 2684](#), який передбачає створення Єдиного державного реєстру ветеранів війни. Окрім ветеранів, цей реєстр буде також містити інформацію щодо осіб, які мають особливі заслуги перед Україною, а також щодо потерпілих учасників Революції Гідності та членів сімей зазначених осіб. Цей закон сприятиме організації та здійсненню соціального захисту вказаних осіб. У той же час, його реалізація вимагає затвердження процедури формування, ведення та доступу до такого реєстру – аналогічної тій, яка розглядається у попередній секції Бюлетеня.

6. Набули Чинності Державні Будівельні Норми Щодо Інклюзивності Будівель та Споруд

З 1 квітня 2019 року набувають чинності державні будівельні норми «[Інклюзивність будівель і споруд](#)», які закріплюють обов'язковість дотримання принципів універсального дизайну⁶ під час проведення проектних, будівельних та ремонтних робіт. Вказані норми направлені на забезпечення вільного доступу осіб із обмеженою мобільністю до будівель та споруд.

Дотримання зазначених норм обов'язково при:

- проектуванні та будівництві нових житлових будинків, будівель та споруд громадського призначення;
- реставрації, капітальному ремонті та технічному переоснащенні існуючих житлових будинків, будівель та споруд громадського призначення.

За [даними](#) Державної статистичної служби, станом на січень 2018 року в Україні проживає понад 2,6 мільйона осіб з інвалідністю. У 2017 році близько 100 000 осіб з інвалідністю регулярно відвідували освітні установи.

7. Кабінет Міністрів Продовжує Розширювати Перелік Будівельних Робіт, Які Не Потребують Отримання Дозволу

У Січевому випуску [Правового бюлетеня](#) за 2019 рік ми повідомляли про розширення переліку будівельних робіт, які не потребують отримання дозволу від держави для їх здійснення. 20 березня 2019 року Кабінет Міністрів прийняв [постанову № 236](#), знову розширивши цей перелік.

Серед іншого, постанова дозволяє переобладнання та перепланування житлових та не житлових будинків рівнів складності СС1, СС2 і СС3⁷ та приміщень у них без отримання дозвільних документів.

Обов'язку отримати дозвіл на ведення робіт кореспондує вимога повідомити про їх закінчення і, часто, вимога повторно ввести об'єкт в експлуатацію. Звуження сфери застосування цих вимог є ще одним кроком до спрощення державного регулювання будівництва та експлуатації будівель і споруд та спрошує доступ населення до відповідних послуг.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства і не обов'язково відображають позицію ДРБ-ДГР.

Цей документ охоплює питання діяльності з надання гуманітарної допомоги, яка здійснюється за фінансової підтримки Європейського Союзу. Погляди, викладені у цьому документі, жодним чином не можуть розглядатися як офіційна позиція Європейського Союзу. Європейська Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, яку він містить.

⁶ Універсальний дизайн – сукупність принципів організації будівель, предметів та елементів навколишнього середовища з метою забезпечення їх доступності для всім групам населення незалежно від віку, стану здоров'я, та інших особливостей окремої людини.

⁷ Українське правове поле розрізняє будівлі та споруди за рядом критеріїв. Одним із них є «клас наслідків (відповідальності)», який виділяє три групи будівель/споруд: СС1 (незначні наслідки), СС2 (середні наслідки) і СС3 (значні наслідки). Будівлі та споруди відносяться до однієї із цих груп відповідно до пов'язаного із їх зведенням та функціонуванням ризиком, що визначається через визначення 1) числа людей, чиє життя та здоров'я можуть опинитися під загрозою; 2) суми потенційного економічного збитку; 3) потенційної шкоди культурній спадщині; 4) потенційної загрози функціонуванню інфраструктури. Що стосується українського гуманітарного контексту, більшість індивідуальних будинків, господарських будівель та господарських споруд осіб, які постраждали від конфлікту, зазвичай відносяться до групи найнижчого ризику, СС1.

Цей правовий інформаційний бюлетень створений завдяки щедрій підтримці американського народу, що здійснює Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). За його зміст несе відповідальність Данська Рада у справах біженців. Бюлетень не обов'язково відображає позицію Агентства США з міжнародного розвитку та Уряду Сполучених Штатів.

Цей документ був створений за підтримки Сполученого Королівства, однак викладені у ньому погляди не обов'язково відображають офіційну позицію Сполученого Королівства.